

استعلامات قضات سازمان قضائی نیروهای مسلح

9

نظریات مشورتی اداره حقوقی قوه قضائیه

جلد دوم

تدوین و گردآوری:

معاونت قضایی و حقوقی

اداره کل حقوقی

استعلامات قضایی قضات / گردآورنده : معاونت حقوقی و قضایی سازمان
قضایی نیروهای مسلح؛ همکاران آقای محمد مصدق و (دیگران) .
تهران پونه، ۱۳۷۸ .

(ج.۱): 6 - 14 - 1931 - 964 ISBN:

(ج.۲): 1 - 02 - 8884 - 964 ISBN :

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.

ج . ۲ (چاپ اول: فکر سازان ، ۱۳۸۴) مندرجات: ج.۲ استعلامات قضات
سازمان قضایی نیروهای مسلح و نظریه های مشورتی اداره حقوقی قوه قضاییه .

۱. رویه قضایی - ایران - پرسشها و پاسخها . الف. مصدق . محمد . ب. سازمان

قضایی نیروهای مسلح . معاونت حقوقی و قضایی ج. عنوان.

۵ الف / ۴۴۰ KMH ۰۹۵۵ / ۳۴۰

کتابخانه ملی ایران ۹۵۶۳ - ۷۸ م

انتشارات فکر سازان

تهران: میدان انقلاب، خیابان شهید منیری جاوید (اردیبهشت)، پلاک ۲۲۹،

تلفن ۶۶۹۶۸۰۳۹ - ۶۶۹۵۷۱۰۵

استعلامات قضات سازمان قضایی نیروهای مسلح

و

نظریه های مشورتی اداره حقوقی قوه قضاییه

تدوین: معاونت حقوقی و قضایی سازمان قضایی نیروهای مسلح

چاپ اول: ۱۳۸۴

قطع: وزیری

چاپ: نگین قم

تیراژ: ۱۵۰۰ جلد

شابک: ۹۶۴ - ۸۸۸۴ - ۰۲ - ۱

قیمت: ۲۸۰۰ تومان

فهرست کلی مطالب

بخش اول: نظریات مشورتی

فصل اول: آیین دادرسی کیفری

صفحه	عنوان
۲۵.....	مبحث اول: ضابطین قوه قضائیه.....
۲۷.....	مبحث دوم: تحقیقات مقدماتی.....
۳۹.....	مبحث سوم: دادستان و جانشین او.....
۴۱.....	مبحث چهارم: رد دادرس و قضات تحقیق.....
۴۳.....	مبحث پنجم: صلاحیت.....
۵۶.....	مبحث ششم: احاله و نیابت قضایی.....
۶۱.....	مبحث هفتم: تقطیش و بازرسی.....
۶۴.....	مبحث هشتم: احضار و جلب.....
۶۶.....	مبحث نهم: قرارهای تأمین.....
۸۰.....	مبحث دهم: مرور زمان.....
۸۳.....	مبحث یازدهم: قرارهای نهایی دادسرا.....
۹۵.....	مبحث دوازدهم: اعتراض به قرارها و تصمیمات دادسرا.....
۱۰۶.....	مبحث سیزدهم: رسیدگی غیابی.....
۱۰۹.....	مبحث چهاردهم: کیفیت محاکمه در دادگاهها.....
۱۱۴.....	مبحث پانزدهم: قسامه.....
۱۱۶.....	مبحث شانزدهم: ابلاغ آراء.....
۱۱۸.....	مبحث هفدهم: تجدیدنظر از آراء دادگاهها.....
۱۳۱.....	مبحث هجدهم: مسائل مختلف در زمینه آیین دادرسی کیفری.....

فصل دوم: حقوق جزای عمومی

۱۳۷	مبحث اول: آلات و ادوات جرم
۱۴۰	مبحث دوم: کسر بازداشت قبل از حکم
۱۴۳	مبحث سوم: مجازاتهای تتمیمی
۱۴۵	مبحث چهارم: تخفیف و تبدیل مجازات
۱۵۰	مبحث پنجم: تعلیق مجازات
۱۵۳	مبحث ششم: آزادی مشروط
۱۶۰	مبحث هفتم: تعدد جرم
۱۶۶	مبحث هشتم: مسائل مختلف در زمینه حقوق جزای عمومی

فصل سوم: حقوق جزای اختصاصی

۱۷۳	مبحث اول: حدود
۱۷۶	مبحث دوم: قتل
۱۸۲	مبحث سوم: دیات
۱۹۳	مبحث چهارم: ضرب و جرح
۱۹۶	مبحث پنجم: اهانت و تهدید
۱۹۸	مبحث ششم: جرایم علیه عفت و اخلاق عمومی
۲۰۱	مبحث هفتم: اختلاس و ارتشاء
۲۰۴	مبحث هشتم: تحصیل مال از طریق نامشروع
۲۰۸	مبحث نهم: فروش و حیف و میل اموال نظامی
۲۱۱	مبحث دهم: جعل
۲۱۴	مبحث یازدهم: سوء استفاده از موقعیت شغلی
۲۱۸	مبحث دوازدهم: ایجاد جو بدبینی نسبت به نیروهای مسلح
۲۲۱	مبحث سیزدهم: مسائل مختلف در زمینه حقوق جزای اختصاصی

فصل چهارم: اجرای احکام

۲۳۱.....	مبحث اول: دیات
۲۴۰.....	مبحث دوم: جزای نقدی
۲۴۲.....	مبحث سوم: اعسار
۲۴۵.....	مبحث چهارم: اجرای احکام مدنی
۲۴۸.....	مبحث پنجم: مسائل مختلف در زمینه اجرای احکام

بخش دوم: قوانین مرتبط با نظریات مشورتی

۲۵۷.....	۱- موادی از قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۲۹۰
	۲- موادی از قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور کیفری (مصوب ۱۳۷۸).....
۲۷۱.....	۳- موادی از قانون مجازات اسلامی
۲۷۹.....	۴- موادی از قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح
۲۹۳.....	۵- موادی از قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری
۳۰۵.....	۶- سایر قوانین
۳۱۱.....	

فهرست موضوعی مطالب

بخش اول: نظریات مشورتی

فصل اول: آیین دادرسی کیفری

صفحه

عنوان

مبحث اول: ضابطین قوه قضائیه

- ۱- ضابط محسوب شدن مسئولین زندان..... ۲۵
- ۲- نحوه برخورد با شورش و اعاده نظم..... ۲۶

مبحث دوم: تحقیقات مقدماتی

- ۳- تحقیق از متهم ظرف مدت ۲۴ ساعت پس از حضور وی در مرجع قضایی..... ۲۷
- ۴- تفهیم اتهام مجدد در مرجع مرجوع الیه..... ۲۸
- ۵- تفهیم اتهام مجدد در صورت تغییر عنوان اتهام..... ۲۹
- ۶- حدود صلاحیت دادرسی محل اعلام جرم..... ۳۰
- ۷- صلاحیت اظهار نظر ماهوی دادرسی در پرونده های ارسالی از دادگاه..... ۳۱
- ۸- تحقیقات مقدماتی پرونده های ارسالی از دادگاه های عمومی..... ۳۲
- ۹- ممنوعیت دسترسی شاکی یا متهم به اسناد دولتی..... ۳۳
- ۱۰- اخذ رونوشت از اوراق پرونده توسط شاکی..... ۳۴
- ۱۱- عدم سندیت نوار مکالمات تلفنی..... ۳۵
- ۱۲- آزمایش اعتیاد بدون مجوز قضایی..... ۳۶
- ۱۳- ممنوع معامله نمودن متهمین نظامی..... ۳۷
- ۱۴- عدم رعایت مقررات دادرسی توسط قاضی..... ۳۸

مبحث سوم: دادستان و جانشین او

- ۱۵- ملاک جانشینی دادستان..... ۳۹
- ۱۶- تابعیت از دادستان در اظهار نظر..... ۴۰

مبحث چهارم: رد دادرس و قضات تحقیق

- ۱۷- موجبات رد دادرس..... ۴۱
- ۱۸- موارد رد دادرس..... ۴۲

مبحث پنجم: صلاحیت

- ۱۹- مرجع صالح رسیدگی به جرایم کارکنان نظامی شرکت های تعاونی نیروهای مسلح..... ۴۳
- ۲۰- صلاحیت محاکم نظامی در مورد رسیدگی به جرایم غیر نظامیان..... ۴۴
- ۲۱- صلاحیت مراجع قضائی تهران در مورد رسیدگی به جرایم نظامیان دارای درجه سرتیپی و بالاتر..... ۴۵
- ۲۲- صلاحیت رسیدگی دادگاه نظامی یک به جرمی که مجازات آن ۱۰ سال زندان و بالاتر باشد..... ۴۶
- ۲۳- دادگاه صالح در مورد رسیدگی به اعتراض متهم به قرار بازداشت موقت..... ۴۷
- ۲۴- مرجع حل اختلاف بین دادسرای نظامی و دادگاه های عمومی..... ۴۸
- ۲۵- لزوم تبعیت از رأی دیوان عالی کشور در مقام حل اختلاف..... ۴۹
- ۲۶- عدم شمول قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح نسبت به کارگر روز مزد..... ۵۰
- ۲۷- معنی کلمه «مجاز» مندرج در ماده ۱ قانون تعیین حدود صلاحیت دادسراها و دادگاه های نظامی..... ۵۲
- ۲۸- ضابطه تشخیص نزدیکترین دادگاه..... ۵۳
- ۲۹- صلاحیت دادگاه های نظامی در رسیدگی به جرایم ناشی از تخلفات رانندگی حین انجام وظیفه..... ۵۴

مبحث ششم: احواله و نیابت قضایی

- ۳۰- احواله در حوزه قضایی یک استان..... ۵۶
- ۳۱- دفاع از کیفرخواست در صورت احواله پرونده..... ۵۷
- ۳۲- قاضی اجرای احکام قاضی رسیدگی کننده محسوب نمی شود..... ۵۸
- ۳۳- لزوم ذکر علت و جهت جلب متهم در نیابت..... ۵۹
- ۳۴- اظهار نظر دادستان در مورد اعاده نیابت قضایی..... ۶۰

مبحث هفتم: تفتیش و بازرسی

- ۳۵- لزوم تجویز قضایی در ورود به منزل..... ۶۱
- ۳۶- اختیار دادیار در صدور دستور ورود به منزل..... ۶۲
- ۳۷- تفتیش اشیاء و اتومبیل ها..... ۶۳

مبحث هشتم: احضار و جلب

- ۳۸- اعمال ماده ۱۱۱ قانون آیین دادرسی کیفری در صورت عدم شناسایی متهم..... ۶۴
- ۳۹- امکان دستگیری سرباز فراری بدون دستور قضایی..... ۶۵

مبحث نهم: قرارهای تأمین

- ۴۰- اخذ تأمین در کیفر خواست شفاهی..... ۶۶
- ۴۱- تشدید تأمین به لحاظ اتهام جدید..... ۶۷
- ۴۲- استنکاف متهم از امضاء قرار تأمین..... ۶۸
- ۴۳- تأیید دستور دادستان در اخذ وجه الکفاله توسط دادگاه..... ۶۹
- ۴۴- ممنوعیت بازداشت کفیل..... ۷۰
- ۴۵- لزوم صدور قرار قبولی وثیقه پس از سپردن وثیقه..... ۷۱
- ۴۶- استرداد مازاد بر ارزش وثیقه..... ۷۲
- ۴۷- استرداد مورد وثیقه که به اشتباه ضبط شده است..... ۷۳
- ۴۸- صدور قرار بازداشت موقت به استناد ماده ۱۷ لایحه قانونی تشدید مجازات مرتکبین جرایم مواد مخدر مصوب ۵۹..... ۷۴
- ۴۹- صدور قرار بازداشت موقت در جرایم مواد مخدر مطابق قانون مربوط می باشد..... ۷۵
- ۵۰- الزامی نبودن قرار بازداشت موقت در مورد نظامیان متهم به ارتشاء..... ۷۶
- ۵۱- عدم تعارض بین مواد ۱۴۶ و تبصره ۲ ماده ۱۳۹ قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور کیفری..... ۷۸
- ۵۲- شروع به اجرای حکم و الغاء قرار تأمین..... ۷۹

مبحث دهم: مرور زمان

- ۵۳- ملاک محاسبه مرور زمان..... ۸۰
- ۵۴- قلمرو مرور زمان..... ۸۱
- ۵۵- شروع مرور زمان در جرم فرار از خدمت..... ۸۲

مبحث یازدهم: قرارهای نهایی دادرسی

- ۵۶- مداخله دادستان در قرارها بعد از موافقت..... ۸۳
- ۵۷- لزوم موافقت دادستان با قرارهای معاون دادستان..... ۸۴
- ۵۸- عدول ثانویه دادستان از قرار منع پیگرد..... ۸۵

- ۵۹- نوع قرار در صورت گذشت شاکی در جرایم قابل گذشت..... ۸۶
- ۶۰- مرجع صدور موقوفی تعقیب یا اجرا..... ۸۷
- ۶۱- رسیدگی به قرار منع پیگرد توسط دادگاه بدون اعتراض شاکی..... ۸۸
- ۶۲- عدم لزوم صدور کیفرخواست در موارد فسخ قرار منع پیگرد..... ۸۹
- ۶۳- تبعیت بازپرس از نظر دادستان در مورد صدور قرار منع تعقیب..... ۹۰
- ۶۴- قرار تعلیق تعقیب در جرم فرار از خدمت..... ۹۱
- ۶۵- مقام صادرکننده قرار تعلیق تعقیب..... ۹۲
- ۶۶- تجزیه بزه قتل..... ۹۳
- ۶۷- تلقی نشدن قرار مجرمیت به عنوان کیفرخواست..... ۹۴

مبحث دوازدهم: اعتراض به قرارها و تصمیمات دادسرا

- ۶۸- اعتراض مجدد به قرار منع تعقیب..... ۹۵
- ۶۹- رأی دادگاه نظامی یک در مقام تجدیدنظر قرار منع تعقیب، رأی دادگاه استان محسوب می شود..... ۹۶
- ۷۰- اعتراض شاکی خصوصی به قرار منع پیگرد..... ۹۷
- ۷۱- گذشت شاکی پس از اعتراض به قرار منع پیگرد..... ۹۹
- ۷۲- قابل اعتراض نبودن قرار تعلیق تعقیب..... ۱۰۰
- ۷۳- مرجع صالح رسیدگی در مورد اعتراض به قرار بازداشت موقت..... ۱۰۱
- ۷۴- صلاحیت ذاتی مرجع رسیدگی به اعتراض به قرار بازداشت موقت..... ۱۰۲
- ۷۵- نقض قرار منع تعقیب در دادگاه به دلیل عدم صلاحیت..... ۱۰۳
- ۷۶- نقض قرار دادسرا به لحاظ عدم صلاحیت..... ۱۰۴
- ۷۷- اعتراض به ضبط وثیقه و اخذ وجه الکفاله..... ۱۰۵

مبحث سیزدهم: رسیدگی غیابی

- ۷۸- نشر آگهی برای رسیدگی غیابی..... ۱۰۶
- ۷۹- رسیدگی به وادخواهی حضوری است..... ۱۰۷
- ۸۰- رسیدگی غیابی به بزه فرار از خدمت..... ۱۰۸

مبحث چهاردهم: کیفیت محاکمه در دادگاهها

- ۸۱- شناخته نشدن شاکی از آدرس اعلامی..... ۱۰۹
- ۸۲- محل تشکیل جلسه دادرسی..... ۱۱۰
- ۸۳- صدور حکم بدون دعوت طرفین..... ۱۱۱
- ۸۴- مقام صدور رأی برائت و قرار منع تعقیب..... ۱۱۲
- ۸۵- تکلیف دادگاه پس از تبرئه متهم، نسبت به قرار تعلیق تعقیب سابق الصدور..... ۱۱۳

مبحث پانزدهم: قسامه

- ۸۶- قسم صرفاً در موارد قسامه از ادله اثبات جرم است..... ۱۱۴
- ۸۷- انجام قسامه با دادگاه است..... ۱۱۵

مبحث شانزدهم: ابلاغ آراء

- ۸۸- ابلاغ رأی توسط دفتر دادگاه صادرکننده رأی..... ۱۱۶
- ۸۹- تکلیف دفتر دادگاه در ابلاغ آراء..... ۱۱۷

مبحث هفدهم: تجدیدنظر از آراء دادگاهها

- ۹۰- شکایت بعد از صدور قرار موقوفی تعقیب..... ۱۱۸
- ۹۱- نحوه رسیدگی مرجع تجدیدنظر در مورد احکام غیابی..... ۱۲۰
- ۹۲- حق اعتراض محکوم علیه در مهلت قانونی..... ۱۲۱
- ۹۳- نحوه تجدیدنظر احکام جرایم مواد مخدر..... ۱۲۲
- ۹۴- حکم برائت از قتل عمد قابل تجدیدنظر است..... ۱۲۳
- ۹۵- مرجع تجدیدنظر در مورد احکام راجع به دیه..... ۱۲۵
- ۹۶- اعتراض به قرار عدم صلاحیت دادگاه..... ۱۲۶
- ۹۷- اعتراض دادستان به قرار عدم صلاحیت دادگاه..... ۱۲۷
- ۹۸- رعایت تشریفات دادرسی در مرحله رسیدگی تجدیدنظر..... ۱۲۸
- ۹۹- تکلیف دادگاه مرجع الیه در تبعیت از نظر هیأت عمومی شعب کیفری دیوان عالی کشور..... ۱۲۹
- ۱۰۰- پرداخت هزینه تجدیدنظر خواهی..... ۱۳۰

مبحث هجدهم: مسائل مختلف در زمینه آیین دادرسی کیفری

- ۱۰۱- اجرای قانون آیین دادرسی کیفری ۱۳۹۰ در دادرسیها و دادگاههای نظامی..... ۱۳۱

۱۰۲- تعقیب دعوای عمومی توسط دادستان..... ۱۳۳

۱۰۳- دادسرای صالح در مورد دفاع از کیفر خواست..... ۱۳۴

فصل دوم: حقوق جزای عمومی

مبحث اول: آلات و ادوات جرم

۱۰۴- ضبط اموال به عهده دادگاه است..... ۱۳۷

۱۰۵- استرداد اموال مکشوف در صورت صدور قرار منع پیگرد..... ۱۳۹

مبحث دوم: کسر بازداشت قبل از حکم

۱۰۶- کسر ایام بازداشت قبل از صدور حکم شامل قصاص و حدود نمی شود..... ۱۴۰

۱۰۷- کسر بازداشت قبل از حکم شامل مجازات اضافه خدمت نمی شود..... ۱۴۱

۱۰۸- کسر بازداشت قبل از حکم شامل کسر حقوق و مزایا نمی شود..... ۱۴۲

مبحث سوم: مجازاتهای تجمیمی

۱۰۹- تبعید نظامی در حال خدمت در زندان به عنوان کیفر تکمیلی..... ۱۴۳

۱۱۰- اعمال تخفیف مجازات و تعیین مجازات تجمیمی..... ۱۴۴

مبحث چهارم: تخفیف و تبدیل مجازات

۱۱۱- اعمال تخفیف در رسیدگی غیابی..... ۱۴۵

۱۱۲- قلمرو مقررات بند ۲ ماده ۱۱ قانون مجازات اسلامی..... ۱۴۶

۱۱۳- تخفیف مجازات در شروع به جرایم ارتشاء، اختلاس و کلاهبرداری..... ۱۴۷

۱۱۴- عدم لزوم ذکر جهات تخفیف مجازات در تبدیل مجازات به استناد قانون وصول

برخی از درآمدهای دولت و ۰۰۰..... ۱۴۸

۱۱۵- تبدیل مجازات انفصال..... ۱۴۹

مبحث پنجم: تعلیق مجازات

۱۱۶- شاکی و تعلیق مجازات..... ۱۵۰

۱۱۷- جرایم عمدی موضوع ماده ۳۶ ق.م.ا..... ۱۵۱

۱۱۸- تعلیق حبس و شغل مختلس..... ۱۵۲

مبحث هشتم: آزادی مشروط

- ۱۱۹- لزوم موافقت دادستان با درخواست آزادی مشروط..... ۱۵۳
- ۱۲۰- مرجع صدور حکم آزادی مشروط..... ۱۵۴
- ۱۲۱- عدم لزوم رضایت شاکی در آزادی مشروط..... ۱۵۵
- ۱۲۲- سابقه حبس تعلیقی مانع اعطاء آزادی مشروط است..... ۱۵۶
- ۱۲۳- عدم شمول آزادی مشروط به محکومین به حدود..... ۱۵۷
- ۱۲۴- محکومیت به دو حبس در یک دادنامه مانع اعطاء آزادی مشروط نمی باشد..... ۱۵۸
- ۱۲۵- ملاک استفاده از آزادی مشروط..... ۱۵۹

مبحث نهم: تعدد جرم

- ۱۲۶- وقوع جرم بعد از صدور رأی از مصادیق تعدد جرم نیست..... ۱۶۰
- ۱۲۷- وقوع جرم اخفاء و اتلاف در زمان واحد..... ۱۶۱
- ۱۲۸- مجازات تیراندازی که دارای عنوان اتلاف مهمات هم باشد..... ۱۶۲
- ۱۲۹- استفاده غیر مجاز از خودرو دولتی و حمل قاچاق..... ۱۶۳
- ۱۳۰- مجازات جرمی که عنوان ایجاد جوبدینی نیز دارد..... ۱۶۴
- ۱۳۱- فروش مواد مخدر یا سلاح ناشی از جرم اختلاس..... ۱۶۵

مبحث هشتم: مسائل مختلف در زمینه حقوق جزای عمومی

- ۱۳۲- رسیدگی به جنبه عمومی بزه ایراد جرح..... ۱۶۶
- ۱۳۳- رسیدگی به جرایم ایرانیان مقیم خارج از کشور..... ۱۶۷
- ۱۳۴- مستمر بودن جرم فرار از خدمت..... ۱۶۸
- ۱۳۵- رابطه مجازات مباشر و معاون جرم..... ۱۶۹

فصل سوم: حقوق جزای اختصاصی

مبحث اول: حدود

- ۱۳۶- تخفیف مجازات تبعید در زندان..... ۱۷۳
- ۱۳۷- نحوه تحمل مجازات حبس در تبعید..... ۱۷۴
- ۱۳۸- مجازات ارتداد و سب النبی..... ۱۷۵

مبحث دوم: قتل

- ۱۳۹- عدم شمول شارع عام بر ساختمان های کوچک..... ۱۷۶

۱۴۰- تقاضای قصاص به ولایت از طرف صغار..... ۱۷۸

۱۴۱- ولایت جد پدری در صورت سقوط ولایت پدر..... ۱۸۰

۱۴۲- لزوم اثبات مهدور الدم بودن مقتول..... ۱۸۱

مبحث سوم: دیات

۱۴۳- پرداخت دیه از بیت المال..... ۱۸۲

۱۴۴- عدم موضوعیت عبارت «دو نفر» در ماده ۳۱۵ ق.م.ا..... ۱۸۴

۱۴۵- قاعده احسان و مسؤولیت..... ۱۸۵

۱۴۶- ضربه واحد منجر به جرح و شکستگی..... ۱۸۶

۱۴۷- ایجاد صدمات متعدد ناشی از یک ضربه..... ۱۸۷

۱۴۸- دیه جراحت محل خروج گلوله..... ۱۸۹

۱۴۹- دیه محل اصابت گلوله..... ۱۹۰

۱۵۰- حکم به پرداخت دیه بدون تقاضای اولیاء دم..... ۱۹۱

۱۵۱- سهم صغیر از دیه تغلیظ شده..... ۱۹۲

مبحث چهارم: ضرب و جرح

۱۵۲- ایراد ضرب ساده..... ۱۹۳

۱۵۳- عدم تعارض بین تبصره ۲ ماده ۲۶۹ ق.م.ا و ماده ۶۱۴ قانون مزبور..... ۱۹۴

۱۵۴- صدمات روحی از شمول ماده ۳۶۷ ق.م.ا. خارج است..... ۱۹۵

مبحث پنجم: اهانت و تهدید

۱۵۵- تهدید به قتل به هر نحو قابل تحقق است..... ۱۹۶

۱۵۶- تهدید و اهانت..... ۱۹۷

مبحث ششم: جرائم علیه عفت و اخلاق عمومی

۱۵۷- نوار موسیقی مبتذل مشمول قانون نحوه مجازات اشخاصی ۰۰۰ می شود..... ۱۹۸

۱۵۸- توزیع نوار و نقاشی مبتذل..... ۱۹۹

مبحث هفتم: اختلاس و ارتشاء

۱۵۹- مجازات مرتشی در بزه رشاء صوری..... ۲۰۱

۱۶۰- اختلاس اموال شرکت تعاونی..... ۲۰۲

۱۶۱- در تحقق اختلاس و تصرف غیر قانونی سپردن اموال شرط است..... ۲۰۳

مبحث هشتم: تحصیل مال از طریق نامشروع

- ۱۶۲- اخذ وام قرض الحسنه در قبال صدور مجوز فعالیت ۲۰۴
- ۱۶۳- مجازات عدم قطع حقوق شخص فراری ۲۰۵
- ۱۶۴- جرم نبودن دریافت حقوق توسط شخص فراری ۲۰۶
- ۱۶۵- جرم بودن دریافت حقوق توسط شخص فراری با تبانی ۲۰۷

مبحث نهم: فروش و حیف و میل اموال نظامی

- ۱۶۶- سهل انگاری نسبت به اموال نظامی ۲۰۸
- ۱۶۷- تیراندازی سهوی نظامیان مشمول ماده ۸۳ ق.م.ج.ن.م می باشد ۲۱۰

مبحث دهم: جعل

- ۱۶۸- دخل و تصرف در نوشته های ثبت شده در رایانه ۲۱۱
- ۱۶۹- شرکت در جعل ۲۱۲
- ۱۷۰- تنظیم رضایت نامه توسط مأمورین انتظامی ۲۱۳

مبحث یازدهم: سوء استفاده از موقعیت شغلی

- ۱۷۱- شرط نبودن تعقیب طرفین در بزه اعمال نفوذ ۲۱۴
- ۱۷۲- اخذ مدارک راننده بر خلاف مقررات، جرم محسوب می شود ۲۱۶

مبحث دوازدهم: ایجاد جوبدینی نسبت به نیروهای مسلح

- ۱۷۳- مطلق بودن جرم ایجاد جوبدینی نسبت به نیروهای مسلح ۲۱۸
- ۱۷۴- سوء نیت عام در بزه ایجاد جوبدینی نسبت به ن.م ۲۱۹
- ۱۷۵- عمل فاقد وصف جزایی نیز می تواند موجب تحقق جرم ایجاد جوبدینی گردد ۲۲۰

مبحث سیزدهم: مسائل مختلف در زمینه حقوق جزای اختصاصی

- ۱۷۶- باتون اسلحه سرد محسوب نمی شود ۲۲۱
- ۱۷۷- قمار با ورق پاسور ۲۲۳

- ۱۷۸- مضادق منازعه، شرکت سه نفر یا بیشتر است..... ۲۲۴
- ۱۷۹- معرفی متهم به مرکز بازپروری..... ۲۲۵
- ۱۸۰- عدم شرط تابعیت در تحقق جرم جاسوسی..... ۲۲۶
- ۱۸۱- تصاحب اموال شخصی در اختیار مأمورین انتظامی..... ۲۲۷

فصل چهارم: اجرای احکام

مبحث اول: دیات

- ۱۸۲- پرداخت دیه بر اساس قیمت یوم الاداء..... ۲۳۱
- ۱۸۳- ملاک محاسبه دیه پرداختی از بیت المال..... ۲۳۲
- ۱۸۴- ملاک محاسبه میزان دیه..... ۲۳۳
- ۱۸۵- افزایش قیمت دیه پس از تقسیط محکوم به..... ۲۳۴
- ۱۸۶- نگهداری دیه در حساب امانی..... ۲۳۵
- ۱۸۷- تودیع دیه به حساب امانی در موارد امتناع محکوم نه از دریافت دیه..... ۲۳۶
- ۱۸۸- حق زوجین در دیه و قصاص..... ۲۳۷
- ۱۸۹- ارث زوجین از دیه..... ۲۳۸
- ۱۹۰- محرومیت زوج یا زوجه از دیه قتل همسر خود که در آن معاونت داشته است..... ۲۳۹

مبحث دوم: جزای نقدی

- ۱۹۱- توقیف اموال محکوم علیه با دادسرا است..... ۲۴۰
- ۱۹۲- بازداشت محکوم علیه در صورت عدم معرفی مال..... ۲۴۱

مبحث سوم: اعسار

- ۱۹۳- تشریفات تقاضای تقسیط محکوم به..... ۲۴۲
- ۱۹۴- اولویت اجرای قصاص نسبت به رسیدگی به دعوای اعسار..... ۲۴۳

مبحث چهارم: اجرای احکام مدنی

- ۱۹۵- وصول بدهی قطعی بازنشتگان نظامی..... ۲۴۵
- ۱۹۶- توقیف اموال مدیون..... ۲۴۶
- ۱۹۷- تمام مصادیق مزایای شغل مشمول مقررات کسر حقوق و مزایا است..... ۲۴۷

مبحث پنجم: مسائل مختلف در زمینه اجرای احکام

- ۱۹۸- صدور دستور بازداشت محکوم علیه ممتنع از پرداخت محکومیه ، بدون دعوت طرفین..... ۲۴۸
- ۱۹۹- اجرای حکم قبل از انقضاء مهلت قانونی تجدیدنظرخواهی..... ۲۵۰
- ۲۰۰- ضعف کادر اجرای احکام تکلیفی جهت تغییر مجازات ایجاد نمی کند..... ۲۵۲
- ۲۰۱- زمان جلوگیری از اجرای اثر تبعی حکم توسط دادگاه..... ۲۵۳
- ۲۰۲- نحوه اجرای حکم انفصال در مورد بازنشتگان..... ۲۵۴

بخش دوم: قوانین مرتبط با نظریات مشورتی

- ۱- از قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۰..... ۲۵۷
- ۲- از قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور کیفری (مصوب ۱۳۷۸)..... ۲۷۱
- ۳- از قانون مجازات اسلامی..... ۲۷۹
- ۴- از قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح..... ۲۹۳
- ۵- از قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری..... ۳۰۵
- ۶- سایر قوانین..... ۳۱۱

«مشورت» در تمام عرصه‌ها مایه رشد، برکت و دستیابی به خیر و صلاح است و زمینه ارتقای دانش قضائی قضات را در عرصه کار و عمل نیز فراهم می‌نماید و آنان را از خطر صدور حکمی که از روی علم و آگاهی نباشد، حفظ می‌کند و در حقیقت، درجه اطمینانی برای حل معضلات و روشی مناسب برای فهم قانون و تفهیم مصادیق مبهم و دشوار آن است و به همین جهت است که پیامبر گرامی اسلام (ص) فرموده‌اند:

شَرَّ أُمَّتِي مَنْ يَلِي الْقَضَاءَ وَ اشْتَبَهَ عَلَيْهِ أَمْرٌ لَمْ يَشَاوِرْ يَعْنِي «بدترین افراد امت من کسانی هستند که عهده دار امر قضاوت می‌شوند لیکن در مواردی که برای آنها اشکال و شبهه‌ای پیش می‌آید، مشورت نمی‌کنند». (بحار الانوار، جلد ۷۷، ص ۴۲۲)

بنابراین دستیابی به دیدگاه‌ها و راه حل‌های مناسب پس از مواجه شدن با مشکلات در جریان دادرسی امری ضروری است و القای این شبهه که دیدگاه قضات، دکترین و تفسیر شخصی آنهاست و بیانگر اندیشه حقوقی شخص یا ساختار خاص فکری آنهاست؛ گرچه تا حدی قابل پذیرش است اما آنچه که باید بدان توجه شود، این است که مجموعه این دیدگاه‌هاست که ادبیات حقوقی و قضائی کشور را پایه ریزی می‌کند و روشن است که روح قوانین برای کسانی ملموس و عینی است که سالها با آن ممارست داشته‌اند و شاهد فراز و نشیب، کارآمدی و نیز ناکارآمدی و آثار عملی آن بوده‌اند.

در راستای توسعه و گسترش فرهنگ مشاوره و استفاده بهینه از اندیشه‌های قضائی پیشکسوتان امر قضا، بادر نظر گرفتن سیاست توسعه قضائی ریاست محترم قوه قضائیه و تأکید ریاست محترم سازمان قضائی ن.م، حضرت حجه الاسلام والمسلمین جناب آقای بهرامی که خود از بنیانگذاران فرهنگ تحقیق و پژوهش در سازمان قضائی ن.م به شمار می‌روند، اداره کل حقوقی این معاونت اقدام به تنظیم جلد دوم این مجموعه تحت عنوان «استعلامات قضات سازمان قضائی و نظریات مشورتی اداره حقوقی قوه قضائیه» نموده است.

جلد اول این مجموعه که در آبان ماه ۷۸ به چاپ رسیده، شامل ۳۲۱ استعلام از سوی قضات سازمان قضائی سراسر کشور به همراه نظریات مشورتی اداره حقوقی قوه قضائیه است که در یک جلد تنظیم و به امید تحقق اهداف ذیل، در اختیار قضات سازمان قضائی سراسر کشور قرار گرفته است. همکاران قضائی در سراسر کشور از استعلامات و نظریات مشورتی مربوط که توسط سایر همکارانشان انجام شده مطلع شوند و از استعلام مشابه پرهیز نمایند.

۲- بین قضات سازمان قضائی سراسر کشور، رویه واحدی اتخاذ گردد و از تشتت آرا جلوگیری شود.
اینک که جلد دوم این مجموعه آماده شده و پیش روی شما قرار گرفته، نسبت به جلد اول از مزایایی برخوردار است که برخی از آنها عبارتند از:

الف - شماره و تاریخ نظریات مشورتی نیز ذکر شده است.

ب - کلیه مواد قانونی مورد استناد در متن سؤالات و نظریات مشورتی در پایان کتاب آورده شده است.

ج - آرای هیأت عمومی دیوان عالی کشور که بر طبق قانون وحدت رویه قضائی صادر شده و در استعلامات یا نظریات مشورتی به آن اشاره شده، در پاورقی آمده است.

د - بخشنامه‌هایی که در متن سؤالات و نظریات مشورتی به آن اشاره شده، در پاورقی آمده است.

ه - جهت تسهیل در کار، صرفه‌جویی در وقت و دسترسی آسان و سریع به مطلب موردنظر، اقدامات زیر انجام شده است:

۱ - فهرست کلی مطالب با ذکر سرفصلها به عنوان راهنمای کلی در اول کتاب درج شده است.

۲ - فهرست موضوعی و تفصیلی عناوین نیز آورده شده است.

۳ - خلاصه‌ای از هر نظریه که در حقیقت پاسخ استعلام است به عنوان تیتراژ، در صدر استعلام آورده شده است.

ما خود واقف هستیم که تا رسیدن به آنچه که اکنون در اندیشه‌آئیم، راهی بس طولانی در پیش داریم و این مهم جامه‌تحقق بر اندام خویش در بر نخواهد نمود مگر با عنایات ویژه خداوند متعال و توجهات حضرت ولی عصر (عج) و همچنین با همدلی و همفکری کلیه همکاران قضائی سراسر کشور که رشد و اعتلای علمی صاحب منصبان قضائی را زیننده دستگاه عدالت می‌دانند. از این رو، نگرش نقدانه شما برای ما از منزلتی والا و اهمیتی بسیار برخوردار است که ما به جان و دل آن را خریداریم، زیرا معتقدیم برای دستیابی به قلل تعالی به همه عقلها نیاز است و از این لحظه منتظر پیشنهادها و انتقادهای شما هستیم تا مجموعه بعدی را بهتر از این در اختیار شما قرار دهیم.

در پایان، لازم می‌دانم از کلیه همکارانم در اداره کل حقوقی این معاونت که در گردآوری، تنظیم و آماده‌سازی این مجموعه سهیم بوده‌اند، تشکر و قدردانی نمایم؛ به ویژه از مدیر کل محترم آن مجموعه، جناب آقای یزدانیان که حقیقتاً به صورت مستمر و دلسوزانه زحمت کشیده‌اند و خود نیز همواره شاهد آن بوده‌ام صمیمانه سپاسگزارم.

محمد مصدق

معاون قضائی و حقوقی سازمان قضائی ن.م

تیرماه ۱۳۸۴